

РЕШЕНИЕ

№ 6358

гр. София, 13.11.2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, VIII КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 16.10.2020 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Калин Куманов

ЧЛЕНОВЕ: Камелия Серафимова

Камелия Стоянова

при участието на секретаря Клавдия Дали и при участието на прокурора Моника Малинова, като разгледа дело номер **6965** по описа за **2020** година докладвано от съдия Калин Куманов, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е касационно и е по реда на чл.208-чл.228 от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във вр.с чл.63, ал.1 от Закона за административните нарушения и наказания /ЗАНН/.

С Решение от 28.03.2020 г., постановено по НАХД № 13317/2019 г., Софийският районен съд е:

1. Отменил Наказателно постановление № К-0052918/17.05.2019 г., издадено от Директора на Регионална дирекция за областите С., Софийска, К., П. и Б., към Главна дирекция "Контрол на пазара" при Комисията за защита на потребителите, В ЧАСТТА, с която на [фирма] със седалище в [населено място] и адрес на управление [улица], ет.2, ап.8, ЕИК по Булстат:[ЕИК], за нарушение на чл.82, ал.1, хипотеза 2 от Закона за туризма, е наложена имуществена санкция в размер на 500 лв. на основание чл.232, ал.2 и чл.194, ал.1 от същия закон.

2. Отменил Наказателно постановление № К-0052918/17.05.2019 г., издадено от Директора на Регионална дирекция за областите С., Софийска, К., П. и Б., към Главна дирекция "Контрол на пазара" при Комисията за защита на потребителите, В ЧАСТТА, с която на [фирма], ЕИК по Булстат:[ЕИК], за нарушение на чл.82, ал.1, хипотеза 3 от ЗТ, е наложена имуществена санкция в размер на 500 лв. на основание чл.232, ал.2 и чл.194, ал.1 от същия закон.

3. Потвърдил Наказателно постановление № К-0052918/17.05.2019 г., издадено от

Директора на Регионална дирекция за областите С., Софийска, К., П. и Б., към Главна дирекция "Контрол на пазара" при Комисията за защита на потребителите, В ЧАСТТА с която на [фирма], ЕИК по Булстат:[ЕИК], за нарушение на чл.84, ал.1 от ЗТ, е наложена имуществена санкция в размер на 500 лв. на основание чл.232, ал.2 и чл.194, ал.1 от същия закон.

Срещу така постановеното решение са подадени две касационни жалби:

КЗП чрез пълномощника си адв.К. оспорва решението относно отмяната на НП по т.1 и т.2, като релевира касационно основание по чл.348, ал.1, т.1, аргументирано с доводи, че СРС неправилно е приложил материалния закон. Касаторът развива подробни съображения в подадената жалба. Счита, че процесните две нарушения са безспорно доказани. Моли за отмяна на съдебния акт в обжалваната част и цялостно потвърждаване на обжалваното НП. Касаторът е подал писмен отговор, в който оспорва касационната жалба на [фирма]. В с.з. този касатор не изпраща представител, но чрез адв.К. поддържа своята касационна жалба, оспорва касационната жалба на [фирма] и прави възражение за прекомерност на претендираното от последния адвокатско възнаграждение. Не претендира разноси

[фирма] чрез пълномощника си адв.К. оспорва решението относно потвърждаването на НП по т.3, като релевира касационно основание по чл.348, ал.1, т.1, аргументирано с доводи, че СРС неправилно е приложил материалния закон. Касаторът развива подробни съображения в подадената жалба. Счита, че санкцията за това нарушение също е следвало да бъде отменена. При условията на алтернативност отправя искане нарушението да се приеме за маловажно и санкцията да бъде отменена на това основание. Моли за присъждане на разноси. В с.з. този касатор чрез процесуалния си представител адв.К. поддържа своята касационна жалба, претендира разноси и взема становище за неоснователност на другата касационна жалба. Представя доказателства за изплащане на адвокатския хонорар.

Прокурорът от СГП дава заключение за неоснователност и на двете касационни жалби.

Касационните жалби са процесуално допустими, подадени са в рамките на преклузивния срок по чл.63 ЗАНН, от надлежни страни и срещу акт, който подлежи на съдебен контрол.

Имуществената отговорност на [фирма] е ангажирана на основание чл.232, ал.2 и чл.194, ал.1 ЗТ. На 07.01.2019 г. на дружеството е извършена проверка от служители на КЗП относно организирано от [фирма] пътуване до В.. Проверката е документирана с Констативен протокол № К2684420/07.01.2019 г., в който са описани проверените книжа. При проверката е установено, че в качеството си на регистриран туроператор [фирма], преди сключване на договор с клиента Г. М. Д., не е предоставил на потребителя стандартен формуляр за отговорността на туроператора и правата на потребителя, съгласно изискванията на ЗТ в чл.82, ал.1 и Приложение №2 към него. Установено е, че преди сключване на договора за туристическо пътуване на потребителя е била предоставена информация за туристическия пакет, която не съдържала част от задължителните реквизити, задължително изискуеми по закон — дали пътуването като цяло е подходящо за лица с ограничена подвижност; не били посочени наименованието на туроператора, седалището и адреса му на управление, телефонен номер и адрес на електронните пощи. Не е била посочена цената на пакета в български левове, както и условията за плащане, включително сумата или процент от цената, която трябва да се заплати като първоначална вноска, както и график за

заплащане на останалата част от цената. На следващо място, не бил посочен минималният брой участници, необходим за осъществяване на пътуването, както и крайният срок за евентуално прекратяване на договора, преди пътуването, в случай, че не е набран необходимият брой участници. Липсвала е обща информация за паспортните и визовите изисквания, както и сроковете за получаване на визи. Не е била посочена информация за възможността пътуващият да прекрати договора по всяко време, преди започването на пътуването, след като плати необходимите разходи за прекратяването на договора. На потребителя не е била предоставена информация за условията за сключване на договор за застраховка за покриване на разходите за прекратяване на договора за туристическия пакет от страна на пътуващия, както и информация за условията за сключване на доброволен или на задължителен договор за застраховка за покриването на разходите за съдействие, включително репатриране на пътуващия, в случай на злополука, болест или смърт.

При проверката е установено, че на 14.09.2018 г. между туроператора и потребителя Г. М. Д. е сключен договор за туристическо пътуване по програма "В. - очарование и контакти". При преглед на съдържанието на този договор проверяващите служители на КЗП са намерили, че същият не съдържа част от задължителната информация, визирана в чл.82, ал.1 ЗТ - не се съдържа информация за основните характеристики на туристическите услуги - посещения, екскурзии, включени в общата цена на пакета, както и дали пътуването като цяло е подходящо за хора с ограничена подвижност. Установено е, че в договора няма информация за приблизителните срокове за получаване на виза, не е поместена информация за условията за сключване на договор за застраховка за покриване на разходите за прекратяване на договора за туристическия пакет от страна на пътуващия, както и информация за условията за сключване на доброволен или на задължителен договор за застраховка за покриването на разходите за съдействие, включително репатриране на пътуващия, в случай на злополука, болест или смърт. Констатирано е, че договорът не съдържа и посочване за това, че туроператорът носи отговорност за надлежното изпълнение на всички туристически услуги, включени в пакета; че туроператорът е задължен да окаже съдействие на пътуващия, в случай, че той изпадне в затруднение; не е посочено и че от пътуващия се изисква да съобщава за всяка липса на съответствие, което той забележи в хода на изпълнението на туристическия пакет, както и не са посочени данни за налични процедури за разглеждане на жалби и за възможностите за алтернативно решаване на спорове.

На 19.02.2019 г. е съставен АУАН за три нарушения, квалифицирани, както следва:

1. по чл.82, ал.1, хипотеза 2 ЗТ - за непредставяне от туроператора на потребителя на стандартен формуляр за получаване на информация, съгласно Приложение 2 към чл.82, ал.1 ЗТ;
2. по чл.82, ал.1, хипотеза 3 ЗТ - за представяне от туроператора на потребителя на информация за туристическия пакет, която информация не съдържа част от задължителните реквизити (по т.1, б."з", т.2, т.3, т.4, т.5, т.6, т.7, т.8 и т.9);
3. по чл.84, ал.1 ЗТ - за невписване в договора за туристически пакет, който не съдържа част от задължителната информация (по т.1, б."д" и б."з", т.8, т.9 на чл.82, ал.1, както и информация по т.2, б."а" и б."б", т.5 и т.7 на чл.84, ал.1).

В първоинстанционното съдебно производство са приети като доказателства цитираният в НП констативен протокол, представените при проверката документи, както и заповед за оправомощаване на наказващия орган за налагане на санкции по

ЗТ. Съдът е разпитал служители на КЗП, които са потвърдили констатациите в АУАН, както и свидетели, дали показания за релевантните към спора факти.

СРС е приел, че в административнонаказателното производство не се допуснати съществени нарушения на процесуалните правила.

За да отмени обжалваното наказателно постановление в частта му по т.1, районният съд е приел, че потребителката М. Д. е получила т.нар. стандартен формуляр, който е изпратила в СРС по пощата. От съдържанието на документа Съдът е заключил, че същият съдържа цялата информация, която следва да съдържа този стандартен формуляр, съгласно П..2 към чл.82, ал.1 ЗТ. Формирал е извод, че не е осъществено посоченото нарушение.

За да отмени обжалваното наказателно постановление в частта му по т.2, районният съд е посочил, че в съдебното производство потребителката М. Д. е представила предоставената ѝ информация преди подписването на договора. От съдържанието на документите Съдът е приел, че в същите включена информация дали пътуването като цяло е подходящо за лица с ограничена подвижност, като е посочено, че това пътуване е подходящо; посочени са наименованието на туроператора, седалището и адресът му на управление, телефонен номер и адрес на ел.поща, което е видно от горния колонтитул на книгата; посочена е цената на пакета в български левове, както и условията за плащане, включително сумата или процент от цената, която трябва да се заплати като първоначална вноска, както и график за заплащане на останалата част от цената; посочен е минималният брой участници, необходим за осъществяване на пътуването, както и крайният срок за евентуално прекратяване на договора преди пътуването, в случай, че не е набран необходимият брой участници; информация за паспортните и визовите изисквания, както и сроковете за получаване на визи; посочена е информация за възможността пътуващият да прекрати договора по всяко време преди започването на пътуването, след като плати необходимите разходи за прекратяването на договора. Съдът е намерил, че в преддоговорната информация е посочено, че в цената на пътуването е включена застраховка за покриването на разходите за съдействие, включително репатриране на пътуващия, в случай на злополука, болест или смърт, както и за размера на нейното покритие.

Съдът е отбелязал, че потребителят не е бил уведомен единствено за условията за сключване на договор за застраховка за покриване на разходите за прекратяване на договора. Въпреки това СРС е извел извод, че НП следва да се отмени, защото погрешно е посочена датата на извършване на нарушението, приета от наказващия орган за деня преди подписване на договора. Съдът е приел това обстоятелство за недоказано, защото за дата на нарушението в този случай следва да се приеме датата, на която потребителят е получил преддоговорната информация, тъй като с предоставянето на тези книга туроператорът осъществява законните си задължения за информиране на потребителя. Районният съд е изтъкнал, че в случая не е ясно откъде АНО е извел като дата на нарушението 13.09.2018 г. и въобще не е доказано на коя дата книгата са изпратени по електронната поща на Г. М. Д..

За да потвърди обжалваното наказателно постановление в частта му по т.3, районният съд е приел, че действително договорът не съдържа информацията, която следва да бъде част от неговото съдържание съгласно чл.84, ал.1 ЗТ.

По същество и двете касационни жалби са неоснователни.

Обжалваното съдебно решение е валидно и допустимо, като постановено по подадена в срок жалба срещу атакуваното наказателно постановление.

Решението е правилно в частта на отмяната на НП по т.1 и т.2.

Отговорността на туроператора в тази част на НП е ангажирана за нередности, допуснати в преддоговорната фаза на отношенията му с потребителя Г. М. Д.. Нормата на чл.81, ал.1 ЗТ задължава туроператора преди сключване на договор за туристически пакет, да предостави на пътуващия стандартен формуляр за предоставяне на информация съгласно приложение №1, когато е възможно използването на хиперлинкове, или в останалите случаи - стандартен формуляр за предоставяне на информация съгласно приложение №2, както и следната информация за туристическия пакет, когато е приложимо:

1. основните характеристики на туристическите услуги:

а) дестинацията/дестинациите на пътуването, маршрута и периодите на престой, с посочване на датите, а когато е включено настаняване, и броя на включените нощувки;

б) вида, характеристиките и категориите на средствата за превоз, местата, датите и часовете на отпътуване и връщане, продължителност на междинните спирания и местата, където те се правят, както и транспортните връзки; когато не е определен точен час, туроператорът и когато е приложимо - туристическият агент, уведомяват пътуващия за приблизителните часове на отпътуване и връщане;

в) местоположението, основните характеристики и когато е приложимо - туристическата категория на местата за настаняване, съгласно правилата на държавата, в която се намира мястото за настаняване;

г) предвидените хранения;

д) посещенията, екскурзията/екскурзиите или другите услуги, включени в общата цена, договорена за туристическия пакет;

е) когато от контекста не е ясно дали някои от туристическите услуги ще бъдат предоставени на пътуващия като част от група, и ако това е така, когато е възможно - приблизителния брой на групата;

ж) когато използването от пътуващия на други туристически услуги зависи от ефективната устна комуникация - езика, на който тези услуги ще бъдат извършени, и

з) дали пътуването или ваканцията като цяло са подходящи за лица с ограничена подвижност, както и при поискване от страна на пътуващия - точна информация дали пътуването или ваканцията са подходящи с оглед на потребностите на пътуващия;

2. наименование на туроператора и на туристическия агент, ако има такъв, седалище и адрес на управление, телефонните им номера и когато е приложимо - адресите на електронните им пощи;

3. общата цена на туристическия пакет, посочена и в български левове, включваща всички такси, плащания и други допълнителни разходи, или, когато тези разходи не могат да се изчислят в разумна степен преди сключването на договора - посочване на вида на допълнителните разходи, които може да се наложи да бъдат заплатени от пътуващия;

4. условията за плащане, включително сумата или процент от цената, която трябва да се заплати като първоначална вноска, и график за плащане на останалата част от цената, или финансовите гаранции, които пътуващият трябва да заплати или да предостави;

5. минималния брой участници, необходим за провеждане на туристическия пакет, и крайния срок, посочен в чл.89, ал.7, т.1, за евентуално прекратяване на договора преди започване на изпълнението на туристическия пакет, в случай че не е набран

минималният брой участници;

6. обща информация за паспортните и визовите изисквания, включително приблизителни срокове за получаване на визи, и информация относно здравните изисквания на избраната за пътуване държава;

7. информация за възможността пътуващият да прекрати договора по всяко време преди започването на изпълнението на туристическия пакет, след като заплати съответните разходи за прекратяване на договора, или когато е приложимо - изискваните от туроператора стандартни разходи за прекратяване на договора, съгласно чл.89, ал.1-4;

8. информация за условията за сключване на договор за доброволна застраховка за покриване на разходите за прекратяване на договора за туристически пакет от страна на пътуващия;

9. информация за условията за сключване на доброволен или на задължителен договор за застраховка за покриване на разходите за съдействие, включително репатриране на пътуващия в случай на злополука, болест или смърт.

Обосновано и в унисон със събраните по делото писмени доказателства първоинстанционният съд е приел, че туроператорът е представил на потребителя документ, който, макар и да не е озаглавен стандартен формуляр, съдържа цялата необходима информация по П.2 към чл.82, ал.1 ЗТ, като не е осъществил нарушението, за което е санкциониран. Съдът се е позовал на документа на л.69, представен в съдебното производство от Г. М. Д., като е съпоставил данните от същия с тези, които според АНО са липсвали, и е направил обоснован извод за липса на нарушение. По отношение на т.2 СРС е позовал на документите на л.65 и л.81, представени в съдебното производство от Г. М. Д., като отново е съпоставил данните с тези, които според АНО са липсвали, и приел липса на нарушение, с изключение на това по т.8 и т.9.

Правилни са мотивите на СРС за това, че е неясна констатацията на КЗП защо за датата на извършване на двете нарушения е посочена 13.09.2018 г. Изложените обстоятелства и тяхното описание не предоставят изчерпателно и точно информация за относимостта на така въведената дата към факта на нарушенията, в частност липсва пояснение с какво се свързва тази дата на евентуално съществували преддоговорни отношения между туроператора и Г. М. Д. и откъде е изведена тя. Датата е от особено значение, доколкото именно с оглед нея следва да се проследява течението на сроковете по чл.34 ЗАНН. Формалното посочване на една дата, без да са ангажирани каквито и да било твърдения в тази насока и доказателства, които да я подкрепят, би наложило боравенето с предположения, което е недопустимо.

Самостоятелно основание за отмяна на постановлението по т.1 е фактът, че в тази негова част липсва реквизитът по чл.57, ал.1, т.6 ЗАНН - законните разпоредби, които са били нарушени. Описано като непредставяне от туроператора на потребителя на стандартен формуляр за получаване на информация, съгласно Приложение 2 към чл.82, ал.1 ЗТ, нарушението не е квалифицирано по никакъв начин, а това води до неяснота на административнонаказателното обвинение.

В допълнение към мотивите на районния съд следва да се добави, че не са изложени съображенията на наказващия орган защо точно стандартен формуляр по приложение № 2 е било длъжно да предостави дружеството, а не стандартен формуляр № 1.

Решението е правилно и в частта на потвърждаването на НП по т.3.

Отговорността на туроператора в тази част на НП е ангажирана за нередности, допуснати при сключване на договора с потребителя Г. М. Д.. Разпоредбата на чл.84, ал.1 ЗТ предписва, че договорът за туристически пакет или потвърждението за сключване на договор за туристически пакет съдържа цялата информация по чл.82, ал.1, т.1-9, както и информация за:

1. специфичните изисквания на пътуващия, приети от туроператора;
2. това, че туроператорът:

- а) носи отговорност за надлежното изпълнение на всички туристически услуги, включени в туристическия пакет, съгласно чл.90;
- б) е задължен съгласно чл.93 да окаже съдействие на пътуващия, в случай че той изпадне в затруднение;
3. наименование, седалище на управление, адрес и телефон на застрахователя, както и информация за наличие на застрахователен сертификат, удостоверяващ наличието на договор за застраховка по чл.97, ал.1 или 2, в която задължително се посочват застрахователното покритие, застрахователната сума, номерът и датата на застрахователната полица;
4. наименование, адрес, телефонен номер, адрес на електронната поща и когато е приложимо, номер на факса на местния представител на туроператора, на звено за контакт или на друга служба, които да позволят на пътуващия да осъществи бърза връзка и ефикасна комуникация с туроператора, да търси съдействие при затруднение или да подаде оплакване във връзка с установено несъответствие в хода на изпълнението на туристическия пакет;
5. това, че от пътуващия се изисква да съобщава за всяка липса на съответствие, която той забележи в хода на изпълнението на туристическия пакет, съгласно чл.90, ал.2;
6. информация, която позволява осъществяване на пряк контакт с непълнолетното лице или с отговорното за него лице в мястото на престой на непълнолетното лице в случаите, когато непълнолетни лица, непридружавани от родител или друго упълномощено лице, пътуват въз основа на договор за туристически пакет, включващ настаняване;
7. наличните процедури за разглеждане на жалби и за възможностите за алтернативно решаване на потребителски спорове (А.) от органи за А. съгласно Закона за защита на потребителите и когато е приложимо, информация за органа за А., в чийто обхват попада търговецът, и за платформата за онлайн решаване на спорове съгласно Регламент (ЕС) № 524/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2013 г. относно онлайн решаване на потребителски спорове и за изменение на Регламент (ЕО) № 2006/2004 и Директива 2009/22/ЕО (ОВ, L 165/1 от 18 юни 2013 г.);
8. правото на пътуващия да прехвърли договора за туристически пакет на друг пътуващ съгласно чл.86.

Съдът изключително подробно и мотивирано е обсъдил фактите от значение за спора и е извел обосновани изводи, които се възприемат от касационната инстанция. Направените от СРС изводи са съобразени с доказателствата по делото и приложимите нормативни разпоредби.

Обосновано районният съд е приел, че в процесния договор липсва информация за основните характеристики на туристическите услуги - посещения, екскурзии, включени в общата цена на пакета, както и за това дали пътуването като цяло е подходящо за хора с ограничена подвижност; за приблизителните срокове за получаване на виза, за условията за сключване на договор за застраховка за покриване на разходите за прекратяване на договора за туристическия пакет от страна на пътуващия, както и информация за условията за сключване на доброволен или на задължителен договор за застраховка за покриването на разходите за съдействие, включително репатриране на пътуващия, в случай на злополука, болест или смърт; за това, че туроператорът носи отговорност за надлежното изпълнение на всички туристически услуги, включени в пакета; че туроператорът е задължен да окаже съдействие на пътуващия, в случай, че той изпадне в затруднение; че от пътуващия се изисква да съобщава за всяка липса на съответствие, което той забележи в хода на изпълнението на туристическия пакет, както и не са посочени данни за налични процедури за разглеждане на жалби и за възможностите за алтернативно решаване на спорове.

Неоснователно е касационното оплакване за погрешно определена дата на нарушението. Твърденията на касатора [фирма] в тази насока не намират опора във фактите по делото. В НП същата дата е посочена като 14.09.2018 г. и е изведена стр.2 на същия, като договорът следва да се счита за сключен на датата на подписването му. При положение, че датата е положена непосредствено до подписите на съконтрагентите, не може да има съмнение, че с

подписите си страните са удостоверили, че договорът е сключен именно на датата, на която са положени подписите.

В хода на съдебното производство потребителят на туристическата услуга Г. М. Д. наред с представените документи е представила и писмено изложение, в което е посочила, че в действителност е подписала договора към средата на м.октомври 2018 г. Тези нейни изявления не следва да се кредитират, защото на практика представляват писмени обяснения на трето лице. В постановения за разглеждане случай писмените обяснения на третото лице не са представени в административнонаказателното, а едва в съдебното производство, като авторът им не е разпитан като свидетел. Писмената декларация в съдебното производство не е допустимо доказателствено средство и поради това не следва да бъде ценено.

Доводът за маловажност на нарушението по т.3 е неоснователен. Санкционираното деяние не разкрива признаците на маловажен случай по чл.28 ЗАНН. Изискванията на закона за вписване в договорите на всички реквизити по чл.84 ЗТ са създадени като гаранция на правата на потребителите. Н. на всички данни лишава потребителя от възможността да получи пълна информация за правата си, на които отговарят задълженията на туроператора.

С оглед на всичко изложено касираното решение на СРС е правилно и като такова следва да бъде оставено в сила.

Така мотивиран, Административен съд-София град

Р Е Ш И:

ОСТАВЯ В СИЛА Решение от 28.03.2020 г., постановено от Софийския районен съд по НАХД № 13317/2019 г.

Решението е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: